

DENNÍK DĚTSKÉ SCÉNY

5

STŘEDA 15. 6. 2016

ÚVODNÍK

PĚKNÝ POSLEDNÍ DEN

Je patnáct minut po půlnoci. Ve Fabrice ubytované soubory už ztichly a pravidelný dech nočního hlídače se šplhá po schodech. Redaktoři mátožně hledí na bledé obrazovky a modlí se, ať už nedostanou žádné úkoly. Pracovní mumraj pomalu utichá, už klapou jen dvě klávesnice. Ta šéfredaktorská a pak ještě jedna, která finišuje. Uzávěrka textů bude za chvíli. Pak už „jen“ dokončovací práce. Přehlídkový maraton se zítra (vlastně už dnes) začne uzavírat. Čekají nás poslední čtyři představení, poslední diskuse. A první loučení s přáteli.

Ve stodole je veselo. Přesto už mnozí tak trochu bilancují a říkají si: tak co jsme letos viděli. Vzali jsme do ruky čísla Deníku, která už vyšla. Když čtenář přelouská všechny zápisy z diskusí, musí získat přesvědčení, že každá letošní inscenace měla nějaký problém, chybu, vadu na kráse! Rozum velí, že to tak není, že je třeba věci, které vidíme, pojmenovávat, porovnávat, zařazovat do kontextu. Víme, že diskuse o představeních posunují teoretické úvahy o dětském divadle a recitaci, ale umíme se na dětské divadlo ještě jen podívat? Jen si ho užít?

Takže dnes: seznámme se každý nejmeně se třemi novými lidmi. Na dalších deset se usmějme. Můžeme si koupit i nové boty nebo pastelky, rozhodně ale dva kopečky zmrzliny. Můžeme také objevit zarostlý mostek na náměstí či projít podchodem k Trámu. Můžeme se dotknout měděného poháru na kříži u farní stodoly a najít čtyřlístek. Můžeme také vytrhnout tři vlasy, udělat tři kroky pozpátku a otočit se kolem své osy a vztáhnout ruce ke hvězdnému nebi. Po paměti můžeme zopakovat jména představení a souborů, které dnes hrají, v chronologickém pořadí a pustit do dveří jednoho z porotců. Najít v parku Janá Palacha pamětní desku Oskara Schindlera a vzpomenout si na jeho továrnu v Krakově a slíbit si, že určité navštívíme muzeum, které v ní je. Napsat SMS rodičům a poslat pohled dětem. A rozhodně hodit minci do kašny, abychom se šem zase za rok vrátili.

Iva Vachková a Veronika Rodová

NAHLÉDLI JSME....

... DO DÍLNY PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

ARCHITEKTURA

Dílnu vedl architekt, výtvarník, tanečník a pedagog Jan Švec.

Vzduchem létají termíny klenba, niky, portál, sedlová střecha, vikýř, klenbovitě okno... Šest malých architektů nejdříve vyplňovalo dotazník (co cítí v domě, kde bydlí, kde dům stojí, jakou má barvu, jaké vydává zvuky, kolik má místností, jestli má zahradu, jestli to je dům pohádkový, kde bydlí slon, čím se topí a tak dále), pak pracovali s papírovou skládkou, kterou různě prostřihávali, popisovali a kubisticky skládali, a pak dostali zadání od paní Evy, která sní o domě. Chtěla by, aby tam bylo „slunce, zeleň, minimalistický prostor k bydlení. Nejlépe citlivě upravit starý dům, zachovat původní ráz stavby. Měl by tam být venkovní prostor a zeleň by měla být součástí domu“. Paní Eva má ráda členitost, takže by si přála i klenbu a taky původní niku.

V dílně se sešly tři dívky ze souboru ZŠ Železnická z Jičína a tři kluci z pražského souboru KUK-átko ze ZUŠ Štítného. Bavíme se o tom, jak si chudá učitelka Theodora Němcová, dcera Boženy Němcové, která v Jičíně prožila téměř celý život, nejdříve pronajala za městem zahradu.

Možná aby si uklidnila nervy, když musela ve druhé polovině 19. století učit osmdesát žáček v jedné třídě. Zahradu si časem koupila. A pak náhle vzrostla cena laciných pozemků za městem a ona mohla kus prodat a za stržené peníze si nechala postavit vilku, kterou jí nenavrhl nikdo jiný než architekt Jurkovič a komín jí dodělal architekt Gočár. Podobně jako paní Eva.

Holky z jičínského souboru také bydlí v domech se zahradami, blízko jičínské čtvrti Čerovka. A tak se na urbanistický koncept čtvrti, která obkružuje úpatí čedičového vršku Čerovky, známé z pohádek o Rumcajsovi, díváme na internetu a shodujeme se, že svrchu domečky vypadají jako amfiteátr. Když holky vlastně bydlí v divadle, není divu, že i divadlo hrají, poznamenává někdo.

Mezitím na papírech rostou návrhy domů pro paní Evu. Jorik popisuje: „Ozdobné prvky fasády, kde bude zubořez a fronton“, což mi teda musí vysvětlit. Je to prý „trojúhelníkovitá nástavba nad okny, která bývá zdobená meandry, tj. šátkovitou šňůrou s ovocem či mušlemi“. Zírám na ty vědomosti. Zvenku dům vypadá přenáherně. To Max se zaměřil na vnitřní půdorys (neumí prý moc kreslit). „Kolem domu je dřevěný plot a velká zahrada. Dům má dva vchody, jedním se vchází do výtvarné dílničky, druhým do předsíně, která má působit trochu jako kaple. Ve všech místnostech jsou klenbovitá okna, v koupelně je okno malé, s matným sklem. Z předsíně se může jít buď do obývacího pokoje, nebo projít malou chodbičkou do ložnice. Obývací pokoj je standardní, s výhledem do lesa. Z něj se vstupuje do největší místnosti, kde je jídelna a malá kuchyň, nebo do koupelny, kde je i toaleta. Stěny jsou vymalovány zeleně. Z ložnice i výtvarné dílny je výhled na louku, která slouží jako inspirace pro malování v dílně.“ Jorik s Maxem uvažují, že by své projekty mohli spojit dohromady. Dům krásný zvenku i uvnitř. Také Adam se soustředil na půdorys. Chtěl, aby „dům byl co nejvíce přátelský, aby se v něm majitelka necítila opuštěně“. Proto propojil předsíň, obývací a kuchyň v jeden prostor. „Z předsíně se jde do menší koupelny. Pokoj bude jen jeden, protože se zatím neví, kolik lidí bude dům obývat. Prozatím to tedy je domeček pro jednoho člověka. Klenbová okna budou jen dvě, pro dobrou atmosféru a taky ať toho není moc. Z kuchyně je východ na terasu, která má menší střechu, aby se tam dalo být i za deště. Terasa dosahuje k venkovní dílně. Ta má plotovité stěny, je jimi vidět skrz, což přidá náladu volnosti. Terasa přesahuje do zahrady. Zvenku to je starý farmářský dům s loukou k jihu. Když slunce zhasne, nebude tam zima.“ V Bářině domě je předsíň s obývacím a taky pracovním. V oknech jsou záclonky. „Na zahradě roste tráva, a aby to nebylo fádní, jeden záhon s květinami. Plot je jednoduchý, nízký, jako za starých časů, a za ním stojí jablono.“ Eliška má starší roubenku, klasický starý dům. Z komína se kouří, prý se bude topit dřevem. Také Lucka má dřevěný dům, ale s vikýřem. To jsem teda moc zvědavá, který dům si paní Eva vybere. Já bych chtěla všechny!

S nadějnými architekty hovořila Veronika Rodová

Vysvětlivky:

Dušan Samo Jurkovič (1868–1947), představitel období secese. Proslul osobitým stylem ovlivněným lidovou architekturou. Jeho lázeňské domy daly ráz Luhačovicím, postavil Pustevny na Radhošti či je autorem úprav zámku v Novém městě nad Metují.

Josef Gočár (1880–1945), český architekt. Jeho díla patří k vrcholům moderní české architektury. Je autorem urbanistického konceptu Hradce Králové a Pardubic, kde také realizoval řadu kubistických a funkcionalistických staveb. Známe je například Gočárovo schodiště v Hradci či kubistický dům U Černé Matky Boží v Praze.

NAHLÉDLI JSME...

... DO SEMINÁŘE TŘÍDY C, BEZ ŘEČÍ

Na začátku semináře skupina sedí v kruhu. Pod vedením Jana Hniličky všichni studenti začínají protahovat a promasírovávat své tělo. Ze sedu se postupně dostávají do různých tělesných pozic. Je třeba, aby se připravili na čtyřhodinovou pohybovou aktivitu.

Seminaristé se rozdělují do dvojic, v nichž dosud nepracovali. Poté dostávají papír. Partneři ve dvojici mají určenu jednu stranu papíru. Tě se mohou jakýmkoli způsobem dotýkat, druhé ne. „Vaším úkolem je společně umožnit papíru, aby se pohyboval prostorem. Využijte jakoukoli část těla, ale ne ruce. Papír nesmí spadnout.“ Dvojice papír přidržují nejprve hlavami. Chodí, lezou po zemi, při pohybu mění úroveň prostoru. Pokud možno beze slov. „Zkuste měnit polohu a pozici papíru.“ Dvojice mění způsob kontaktu a pokračují ve společném pohybu. Ruce mohou použít jedině tehdy, když potřebují přesunout papír na jinou část těla, kterou by jej přidržovali. Dvojice zkoušejí různé kombinace tělesného kontaktu, přičemž nemusí jít o stejné části těla partnerů. Jan průběžně reaguje na semináristy: „Papír nemuchláme, staráme se o to, aby nám nespadl. Ruce jsou uvolněné. Zkuste najít cestu i do spodních poloh, směrem k zemi a zpátky nahoru.“

Další cvičení je sekvencí několika pohybů, jež seminaristé znají z předchozích dní. Při jejich provádění nejprve leží na zemi, rozpínají se, poté rotují, smršťují se, opět rozpínají, zvedají se ze země, mění těžiště, využívají energie k poskoku atd. Jan cvičení dále rozvíjí. Sleduje jednotlivce a koriguje je.

Prostřednictvím představy stromu s hlubokými kořeny a skrze představy motýlů na stromě seminaristé pracují se svým tělem, s držení těla a provádějí vědomý pomalý pohyb prostorem.

Další aktivita pro dvojice připomíná cvičení s papírem, avšak má jiné zacílení. Dvojice se rozcházejí po prostoru, při pohybu udržují vzájemný tělesný kontakt (tentokrát bez papíru), ale mají za úkol střídát se ve vedení pohybu, a přitom nemluvit. Styčné plochy se různě mění.

Důležité je neztratit kontakt, nerozpojit se. Vedení pohybu a druh kontaktu se plynule mění. Partneři by stále měli vědět, kde je plocha jejich kontaktu a kdo z nich právě vede.

Ve cvičení s papírem šlo o to, přes papír udržet kontakt ve dvojici, zatímco v tomto cvičení šlo o střídání vedení a následování pohybu.

V dalším cvičení členové dvojic klečí s rukama na zemi. Jeden z dvojice stále klečí a druhý se přes něj převálí z kleku přes leh na jeho zádech zpět do kleku. Přitom první vede kontinuální pohyb ven z centra a zase ho do centra stahuje.

Pro další cvičení vznikají nové dvojice. Jeden si lehne na zem do pohodlné polohy a zavře oči. Druhý dává dotekem svému partnerovi impuls k pohybu určité tělesné části. Kontaktovaná část těla jde vždycky proti dotyku toho, kdo impuls vyslal. „Hleďte způsob, jak partnera vést, jak ho postupně dostat nahoru, jak s ním komunikovat.“ Pokud seminaristé chtějí změnit směr impulsu, přiloží druhou ruku na jinou část partnerova těla a původní kontakt zruší. „Musíte zvolit takový způsob, aby vám partner rozuměl, aby šel vždycky proti vaší ruce. Dbejte na to, aby v žádné chvíli nebyl partner bez vašeho dotyku. Nespěchejte na partnera, dejte mu čas to vstřebat.“

Nyní všichni zkoušejí techniku pádu.

„Budeme padat příjemně a měkce, půjde o to, jak dostat těžiště dolů a zpět nahoru. Pomalu, nespěchejte. Stejnou rychlostí nahoru, stejnou dolů.“

V dalším cvičení jde o vyplňování prostoru kolem nohou partnera. Nohy partnerů se nedotýkají, maximálně si rukama mohou poskytnout oporu. „Pohyb je plynulý, nezastavujeme se, nemusí být rychlý, nemusí být do hudby. Zbytek těla je uvolněný.“

Následuje debata o představení U Pierra. Jan se snaží roznítit diskusi: „Byla to pantomima?“

Co je pro vás pantomima? Jak byste ji definovali, abych pochopil, co to je? V čem je specifikum pantomimy? Pantomima je umění, kdy pomocí pohybu konkretizujeme imaginární předměty, lidi a zvířata. V představení bylo skutečné pantomimy docela málo. Spíše šlo o posunčinu. Posunky nahrazovaly slova.

Na závěr semináře se účastníci navzájem masírují.

Zapsal Roman Manda

VČERA JSME SI VŠIMLI...

...SEMINÁŘE C

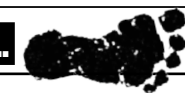

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DÍLNY PRO DĚTI - KAMENICKÁ

NAHLÉDLI JSME DO...

... DÍLNY PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

TELEVIZNÍ REPORTÁŽ

Tři malé místnosti s předsínkou v přízemí Fabriky (hned vedle jeviště) patří v pronájmu filmovému studiu COMVISION. Ty tři malé místnosti jsou plné filmové techniky: kamery, stativy, dráty, bedny, počítače, mikrofony, zdířky, vstupy, světla, kabely. Vše je černé. Mezi tím se proplétají dva štíhlí muži, jmenovci: Petr Horák otec a Petr Horák syn. A v úterý ráno do stísněného prostoru vstoupí ještě jedenáct dětí (ze souborů KUK-átko, Veselé zrcadlo a souboru ZŠ Železnická Jičín), aby se dozvědělo něco o televizní reportáži.

Všichni se zpočátku navzájem ostýchají. Plán je takový, že nejprve se děti budou seznamovat s technikou a dostanou teoretický úvod, pak vytvoří anketní otázky a vyzkouší si něco natočit. Výstupem z dílny bude anketa, kterou děti mohou zhlédnout na YouTube. „Nejdříve vám šéf řekne, co tady děláme...“, odešle syn děti do střížny. Pan Horák starší vysvětluje, že jejich studio spolupracuje s regionální televizí CMS TV a dělá převážně zpravodajství ze Svitav a Litomyšle. „My nejsme Nova a dokonce si na tom zakládáme. Natáčíme o zajímavých lidech v místě, o lidech, co něco umí. Já tomu říkám pozitivní televize. Negativním tématům jako vraždy a skandály se nevyhýbáme, ale neakcentujeme to. Nehodu natáčíme jen v případě, že v tom vidíme preventivní náboj.“

Kromě toho studio točí i krátké filmy, dokumenty (např. o opravě kostela v Litomyšli). Před tvorbou anketních otázek pan Horák pustí několik ukázek práce studia (záznam koncertu, dokument, reklama), padají první zvědavé otázky. Děti na sobě nedávají nic znát, ale mě dost překvapí, když se dozvíme, že ve Fabrice se odehrává i projekt Hitpoint – živý přenos zápasů počítačových her, kdy na jevišti Fabriky sedí u svých počítačů deset hráčů a ve dvou týmech spolu zápasí. Za nimi na plátně se promítá zápas, ve studiu Comvision (kde teď sedíme) dva komentátoři zápas glosují a plně hlediště Fabriky nadšeně fandí. Kýho výra!

Děti teď s lektorem vymýšlejí otázky pro anketu – otázky, které si budou vzájemně klást a odpovídat na ně. Dozví se několik zásad pro kladení otázek. Pan Horák je věcný, ale citlivý a vstřícný; bere děti jako parťáky. Pro ně to může být setkání se zajímavou osobností, neboť také třeba pouští ukázky z doby, kdy hrál s Františkem Černým v kapele Syfon.

Pak následuje seznamování s technikou. Dozvíme se, jaký je rozdíl mezi amatérskou a profesionální, filmovou a televizní kamerou. Co je to transfokátor, clona, směrový mikrofon, „dead cat“, dron, stand up, barevná teplota. A proč někdy píská mikrofon. Děti si vše z techniky můžou potěžkat, osahat. A pak už hurá ven!

V parčiku dětí s pomocí Petra Horáka mladšího nejprve natočí úvod ke své anketě a potom už jednotlivě předstupují před kameru a odpovídají na otázky, kladené dalšími účastníky dílny. Nejprve všichni zarputile tvrdí, že před kameru nepůjdou, a schovávají se jeden za druhého, ale po záznamech prvních dvou postupně nabývají na sebejistotě a jsou mnohem uvolněnější. V závěru dílny se všichni vrací do střížny a v rychlosti se seznámí s technikou stříhu. Jak dílnu hodnotí dvě členky souboru Veselé zrcadlo?

„Mně celkově zajímá filmová tvorba, jak to chodí v televizi. Vím, že bych to dělat nechtěla. Ale ta dílna je fajn, že se dozvíme i o té technice a o tom zpracování. Takže s dílnou jsem spokojená.“

„Já jsem sem šla hlavně proto, že mě zajímá herectví, ale hodně mě na tom zaujala ta technika a pak trochu zkouška té novinářiny, jak jsme si pokládali otázky, protože mě celkově baví čeština a věci spojené s jazykem.“

Co natočily děti v dílně pondělí, to můžete zhlédnout, když zadáte do YouTube vyhledavače: „Dětská Scéna 2016 Svitavy - Workshop v CMS TV #1 (13. 6. 2016)“ Na stejném odkazu, ale s datem 14. 6., budou někdy brzy k vidění i práce dětí z dílny úterní.

Eva Davidová

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

... ORGANIZAČNÍ TÝM PŘEHlíDKY ZA STŘEDISKO KULTURNÍCH SLUŽEB SVITAVY

Dnes vám ve stručnosti představujeme další důležité osobnosti, které pečují o bezproblémový chod přehlídky Dětská scéna. Vedle organizátorů z NIPOSu-ARTAMA jsou to ti nejdůležitější (převážně Svitaváci a Svitavačky), kteří před přehlídkou, během ní i po ní zajišťují vše potřebné. Charakterizuje je sloveso „starat se“.

Lucie Crhová

Hlavní organizátorka přehlídky, odborný pracovník Střediska kulturních služeb města Svitavy. Komunikuje s recitátory a se soubory dlouho před přehlídkou. Studovala obchodní akademii a sociální práce. Je z Jaroměřic.

Eva Chlubnová

Stará se například o ubytování lektorů a lektorského sboru, organizátorů. Dojednává vše s Jakubem Hulákem. Během přehlídky pečuje o lektorský sbor, organizuje ubytování a dílny v muzeu. Na gymnáziu hrála studentské divadlo, dřív se živila jako keramička, ale teď je kulturní referentkou ve Svitavách.

Dagmar Schulzová

Stará se o recitátory v kině Vesmír, o ubytování recitátorů na internátech. Teď pomáhá hlavně v zázemí Divadla Trám. Podporuje všechny amatérské divadelníky. Na základní škole nadšeně hrála divadlo s maňásky. Pochází z Janova u Litomyšle.

Vladislav Steinbauer

Před přehlídkou připravoval prostory, v nichž se bude bydlet i hrát. Obstarává občerstvení na dílny, pro lektorský sbor a redakci. Zařizoval vypůjčení prostor od SVČ Tramtáryje, zařizoval třeba vypůjčení matrací. Nejtěžší je podle něj vymyslet logistiku ubytování souborů. Stará se o brigádníky - pomocníky ze středních i vysokých škol. Hrál v amatérském souboru Zámecké divadlo Milislav v Litomyšli. Pochází ze Strakonice, teď je ve Svitavách.

Jarmila Kubíková a Hana Dopitová

Ekonomky; starají se o finanční stránku přehlídky (proplácení dopravného, účastnické poplatky, ubytování, stravné, doprovodné pro-

gramy, výplaty brigádníků atd.). Jarmila zpracovává finanční vypořádání celé přehlídky, Hana má pod palcem pokladnu. Obě jsou ze Svitav.

Petr Mohr

Ředitel Střediska kulturních služeb města Svitavy. Nad vším má dozor. Dlouholetý člen divadelního souboru Céčko Svitavy. Je z Opatovce.

Jaroslav Pittner

Šéf techniky a správce budovy Fabrika, má na starosti technický provoz. Úkoluje další techniky: zvukaře, osvětlovače, stavbu. Stará se o to, aby všude bylo vše potřebné, rozděluje práci, kontroluje ji. Je ze Svitav.

Jiří Hroch

Údržba. Stará se o objekty, opravuje vše, co se rozbije, stará se třeba o malování budov, výměnu žárovek apod. Vyučený strojní zámečnick. Pochází z Lanškrouna a teď je Svitavák.

Jiří Čajan

Ozvučovací technik a osvětlovač. Komunikuje s vedoucími souborů a režiséry, vyřizuje nejasnosti při přípravě přehlídky ohledně požadavků na světlo a zvuk. Je ze Svitav.

Dan Chmelař

Technik, který zajišťuje veškeré přípravy souborů na jevištích (kulisy, stavba). V Trámu zastává zvukaře i osvětlovače. Je ze Svitav.

Irena Pokorná a Jana Nováková

Recepční Fabriky. Starají se o přivítání souborů, předání propagačních materiálů, podávání informací, prodej Deníků a propagačních předmětů, uvítání souborů i prezence recitátorů, distribuce klíčů. Jana je ze Svitav a studuje, Irena je z Březové nad Svitavou a vede kurzy latinskoamerických a standardních tanců.

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... FABRIKY

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DÍLNÝ PRO DĚTI – FOTOGRAFIE

NA SLOVÍČKO...

... S JANEM HNILIČKOU, LEKTOREM SEMINÁŘE C, BEZ ŘEČÍ

Cvičení, která jste dnes v semináři nabízeli, vycházejí z nějakého systému, školy, anebo jste si je „poskládali“ na základě svých zkušeností v oboru?

Jde o kompilaci z různých směrů, se kterými jsem se potkal, ať už z pohybového a fyzického divadla nebo tance. Cvičení dávám dohromady, kombinuji je, vytvářím z nich další varianty a pomocí nich sleduji různé cesty pohybem a k pohybu.

Jaké cíle v dílně sledujete, odkud a kam směřujete?

Směřujeme od začátku, směřujeme tam, kam se dostaneme. Jdeme ve třech základních liniích. Ta první je uvědomění si vlastního těla, toho, jaké má možnosti, limity, co všechno je schopno zvládnout, udělat a jak ho k tomu dovést. Druhou linií je práce s partnerem, práce v kontaktu, jak spolu komunikovat skrz pohyb, jak společně koexistovat a jak spolu komunikovat skrz pohyb a co všechno to může přinést, dát pro společný proces. A třetí linie je, jakým způsobem můžu něco sdělit, ať už s partnerem nebo partnerovi v pohybu anebo pohybem ven.

To už je divadelní nebo taneční rovina?

Tak bych to nedefinoval. Je to aspekt pohybu, který něco sděluje, který má v sobě v různých formách jak divadlo taneční, tak divadlo pohybové i činoherní. A samozřejmě i pantomimu a další, v podstatě všechny divadelní druhy a obory.

Jaké principy, cíle sledujete ve cvičeních, které jste dnes nabídl seminaristům?

Protože je dílna koncipována pro studenty pedagogických škol, tak je trochu mířena i cestou metodiky práce k pohybu a v pohybu ve skupině a se skupinou. Zároveň tam funguje komunikační princip, skupina se učí spolupracovat, učí se spolu komunikovat skrze pohyb, ať už v rámci dvojic nebo celé skupiny. Pak samozřejmě osobní individuální rozvoj – učím se své tělo vnímat, abych byl schopný ho nějakým způsobem používat. Stejně tak to potřebuje herec nebo interpret na jevišti v jakémkoli druhu divadla.

Jak využíváte těchto věcí ve své práci s divadelním souborem?

Já tyto věci využívám pro trénink jako takový i pro rozvoj skupiny a samozřejmě některá cvičení a principy se objevují i v samotné práci na inscenaci. Některé principy, skrze které se objevuje a zpracovává nějaké téma, se můžou stát divadelním prostředkem. Je potřeba rozlišovat, proč se v daný moment daná věc dělá, jestli je to otázka tréninku pro nějaký fyzický rozvoj, nebo je to proto, že je nová skupina a je ji třeba nějakým způsobem naučit spolu komunikovat, anebo se už pracuje na nějakém tématu směrem k inscenaci. Stejná cvičení mají různé potenciální cíle a je potřeba s nimi nakládat malinko jinak, akcentovat jiné aspekty.

Z pozice učitele na ŠŠ mi vami nabízená cvičení připadají jednak jako výborný prostředek, jak u studentů rozvíjet partnerství a smysl pro spolupráci (samozřejmě pokud žáci přistoupí na dohodu, že to chtějí i oni), jednak jako možnost, jak je vybavovat k divadlu, k tvorbě školních inscenací.

Je to jedna z věcí, která by neměla být opomíjena. Lidé mají na jevišti své tělo, a je fajn, když to tělo nějak funguje a je schopné být součástí celku, který je vytvářený. Někdy je to znát, když to chybí. Pak nastává situace, kdy nevěřím herci to, co prožívá a proč jedná tak, jak jedná. Dalším aspektem je práce s hlasem, která s tím souvisí. Všechno vychází z dechu a pohybu. Tělo je základ všeho, aby to mohlo fungovat.

Když jsem sledoval studenty během práce ve dvojicích, jak se vnímají a reagují na sebe, napadlo mě, že by se cvičení dala využít při tréninku divadelní improvizace.

Samozřejmě. Protože základní princip improvizace je: přichází impuls a já na něj reaguji, dávám další impuls. Ve chvíli, kdy to budu dělat uměle a racionálně a bez respektu k partnerovi, tak z toho asi nikdy nevzejde nic pravdivého, hodnotného, maximálně se může podařit vykonstruovat nějakou vtipnou záležitost nebo pointu, nicméně to bude věc umělá. Nebude to organický proces, který vychází z toho, co je. Nebude to pravda.

Během cvičení studenti hodně pracovali se svým tělem. Byli autentičtí, na nic si nehráli a jednání vycházelo z jejich těla. V improvizaci u méně zkušených hráčů je někdy vidět, jak jim intenzivně pracuje mozek, ale tělo není moc přítomno.

To je proto, že koncentrace je najednou v hlavě, a proto ztrácím kontakt s tím, co se děje kolem mě, kdo je tam se mnou a jaká je situace. To není jen o tom, neracionalizovat, nevymýšlet, myšlenkově nekonstruovat ty věci, ale spíš neprosazovat sám sebe a upřednostnit to, co přichází ke mně. Není tak důležité to, co udělám já, ale to co ke mně přichází, jak já zavnímám všechny impulsy, které ke mně přicházejí, ať už je to od partnera nebo z jiného zdroje. Moje hlavní povinnost je impulsy zachytit a přijmout. A to, jakým způsobem je zpracuji, jak na ně zareaguji, co já k nim přidám dál ven, to už je druhý plán. Ve chvíli, kdy to budu stavět jako první: „Co já udělám? Jak já na to zareaguji?“ a upozadím to, na co vlastně mám zareagovat, tak to nikdy nebude fungovat.

To je úskalí improvizace (u začínajících hráčů).

Podle mého názoru to je úskalí nejen improvizace, ale lidské komunikace vůbec.

Z vašeho semináře si dnes odnáším velké téma – komunikace – ať už je to komunikace se sebou samým, s partnerem, ale i s prostorem, který práci skupiny vymezoval, a také s hudbou.

To je naprostá pravda. To je to nejzásadnější a základní, s čím se pracuje a k čemu se i směřuje. Koneckonců to je i jedna z definic divadla: „Divadlo je komunikace komunikací o komunikaci.“

Děkuji za rozhovor za cinkání přístorů.

Ptal se Roman Manda

ZEPTALI JSME SE...

NA DIVÁCKÉ DOJMY Z PŘEDSTAVENÍ 4. BLOKU

Co Vás na tomto představení zaujalo nejvíce? Které asociace Vás napadají?

Hrajeme si na Bullerbyn

Toto představení se mi líbilo velice jako celek, děti se tam skvěle doplňovaly. Nebylo to vůbec trapné, ani přitažené za vlasy. Mám z toho celkově velice dobrý pocit.

Asociace: koza, lentilky podle baretů, knižní předloha

Mirek Závěský (17)

Mně se nejvíce líbila hravost dětí, čistá přirozenost a radost, se kterou děti hrály na jevišti i v zákulisí.

Asociace: veselé barvy, veselé děti, vynikající pedagogická práce

Lenka Tretiagová (50)

Kdybych já byl dospělý

Bylo to trochu pravdivé a moc se nám to líbilo.

Asociace: dospělí, rodiče, krabice dospělosti

Lucka (11), Eliška (11), Bára (11)

Moc se mi líbilo, že na scéně byli všichni, bylo jim dobře rozumět a nikdo se k publiku neotáčel zády. Také oceňuji práci pedagoga s dětmi.

Asociace: děti, dospělí, židle

Barča Wortnerová (17)

Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi

Líbila se mi živost a uvítání diváků do hlediště. Z dětí sršela energie. Také mě zaujala živá hudba na jevišti. Ale na to, že byli tak šikovní, energičtí a schopní, bych čekala něco víc.

Asociace: živost, rytmus, povrch

Markéta Hanáková (48)

Bylo úžasné, jak nás vtahovali do sálu. Také loutky byly velmi propracované.

Asociace: kejklíři, potulníci

Eliška

To víte, Afrika

V první řadě se mi líbila nápaditost, využití hudebních nástrojů a použitá hudba na jevišti.

Asociace: Afrika, loutky, vejce

Martin (30)

Tak jak vidíte, sedím tady stále přilepená na židli. Co mě tedy zaujalo, bylo vystupování souboru, účta těch dětí, loutkářská práce i muzikantské vybavení. Dále pak rytmus, práce s pauzou, a využití detailu. Kytara mě dostala se vším všudy s vytvořením a představením Afriky. Nadchla mě autentičnost a pravdivost. Navíc jsem se dozvěděla že tu nemá soubor vedoucí a jedou sami v režii nejstaršího člena. Osobně znám vedoucí souboru a tak jsem věděla, že bude vystoupení s úctou.

Asociace: Hurá Evropa?, práce s loutkou, celek

Hana Švejdrová

Ptaly se Adéla Homolková a Kateřina Kučerová ze SPgŠ Litoměřice

VČERA JSME VIDĚLI...

To víte, Afrika

Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi

Hrajeme se na Bullerbyn

VČERA JSME VIDĚLI...

Kdybych já byl dospělý

To víte, Afrika

Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi

ZAPSALI JSME ...

... Z INTERNÍ DISKUSE LEKTORŮ O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU

PVDRAÍK, ZUŠ PROSTĚJOV – HRAJEME SI NA BULLERBYN

Je pochopitelné, že předloha Astrid Lindgrenové (Děti z Bullerbynu) je dětem velmi blízká a hru na Bullerbyn si rozhodně užívají a poetika autorky je v inscenaci zachovaná (dramatizace a režie Jana Turčanová). Děti působí svobodně, ať už jsou samy sebou, nebo v roli a také vnímáme trochu nadhled nad tím, že holky dělají nebo prožívají něco jinak než kluci. I když ta uvolněnost se někdy promění až v „řádění“ na jevišti a tím nám občas může něco uniknout a tak tomu bylo v dopoledním představení, ale začátek odpoledního (jejich třetího) byl trochu zpomalený a bez energie a až později se vše zase víc rozběhlo. Možná to mohlo být způsobeno i tím, že i když bylo zúžené jeviště, tak děti vybíhaly až z původního portálu, a proto jsme si kladli otázku, jestli by nebylo lepší, kdyby všechny děti zůstaly stále na scéně a že je také zbytečné přinášet a zase odnášet věci, které potřebují (stoly, židle...). Zajímavé je využití švédských barev v kostymování, ale použitá hudba se švédským prostředím naopak nekoresponduje. Celku by ještě pomohlo, kdyby některé epizody byly lépe vypointované. Ale úvod Lisy byl hezky vybudován (tam to dopolední představení ještě nebylo tak rozlitané), ale u bratrů pak není hned zcela jasné, jestli na ni opravdu zapomenou nebo ji zavrou do bedny. I napětí souboje holek a kluků by mohlo výraznější. V každém případě jde ale o práci s předlohou, která děti baví a jejím výsledkem je i přes všechny připomínky sympatická inscenace. A je rozhodně lepší, kdy jsou děti spontánní, než kdyby byly kvůli přesnější sdělnému tvaru svázané.

PÍSKAJÍCÍ VRŠKY, ZUŠ MOHELNICE – KDYBYCH JÁ BYL DOSPĚLÝ

Způsob využití předlohy Évy Janikovszky a to, jak tvůrce inspirovala, je rozhodně ocenění hodné (dramatizace a režie Martina Kolářová). To, co jsme viděli, je zvláštním divadelním tvarem, který nemá příběh, ale je možné jej pojmenovat možná jako „přednášku s názornými ukázkami“. A i když měly děti přesné aranžmá, tak jim nebránilo ve spontaneitě a jistě mohly využít i zkušenosti ze svých rodin, a to i ve fázích dospělých. Takže jde o téma, které je jim určitě blízké a krásná je pointa: děti vědí, že to, co táta s mámou můžou dělat, ale nedělají, tak se jich musí zeptat, proč. Je dobré, že každé dítě zde má svůj prostor a každé je své, všechny dokážou jednat slovem a udělat svou etudu většinou přesně, což je výborné – nádherné je takhle udělaná například nuda. Ale v některých „názorných ukázkách“ by ještě mohla být použita trochu zkratka. Především není jasné při dlouhém hrabání v bedně dospělosti, jestli děti losují, nebo tam svůj úkol už mají předem připravený (protože pak by bylo možné vytahování věcí z bedny zrychlit). Přes tyto drobné připomínky má tento celek kvalitu divadelní i výpovědní a rozhodně je třeba ocenit, že jsou děti naprosto pravdivé a že je vše reálné i pedagogicky přesné. A mnozí dospělí po zhlédnutí tohoto představení uvažují o tom, co si jako malí vlastně přáli.

CIVÁRAMO 14-9, ZUŠ VESELÍ NAD MORAVOU - STRAŠLIVÝ PŘÍBĚH O JULIÁNĚ A SEVERÝNOVI

Soubor si jako předlohu vybral báseň Jiřího Suchého a pokusil se pro její interpretaci využít žánr kramářské písně (dramatizace a režie Vítězslava Trávníčková). Takže herci nás vítali už před stodolou a zvali nás dovnitř, kde se představení odehrávalo. Ale to „balábile“ okolo trochu válovalo příběh, protože motivace jednání postav nebyla vždy dostatečně zřetelná a celku by jistě prospělo větší rozfázování. Protože například když Juliána vzlítla okamžitě k Severýnovi do vozu, tak nebylo zcela jasné, proč se tak rozhodla. Také vražda Juliány a sebevražda Severýna proběhly rychle. A když chybí fázování, tak se pak leccos překrývá a body zvratu nejsou zřetelné. A když už si zvolili žánr kramářské písně, tak v tom měli být důslednější: k tomu by se rozhodně při vraždě a sebevraždě hodil výrazný meč či nůž, stejně jako vytrysknutí krve nebo razantnější rozhazování prádla z kufru. Ale rozhodně působivé a hezky vymyšlené jsou loutky, například krásně se natahující ruce Severýna. Vzhledem k zmíněným připomínkám tato inscenace trochu balancuje mezi divadelní stylizací a pouličním divadlem. A také je obtížné vysvětlit si smysl objevení se helikoptéry v závěru. Ale možná bychom tohle všechno neřešili tolik, kdyby si vybrali k inscenování jakoukoliv kramářskou píseň. Jenže v tomto případě, kdyby více respektovali poezii Jiřího Suchého, tak by museli jít víc do nadsázky, až absurdity.

ESTENATOMAJ, ZUŠ PETRA EBENA ŽAMBERK – TO VÍTE, AFRIKA

Autoři předlohy Karel Šefrna s Olgou Strnadovou se nechali inspirovat jednou z bajek z knihy Heleny Izbické (režie Olga). Na scéně je stůl s dekorací, ale když přijdou mladí lidé s písničkou, kytarou a bubínkem ze zákulisí, tak se nejdřív představení zvířat žijících v Africe odehrává působivými malinkými „špejlovými“ loutkami na kytaře, obrácené zadní stranou k divákům a to představení Afriky je velmi nápadité. I na některých dalších hudebních nástrojích (buben, tyč...) se pak odehrávají epizody představující zvířata (už trochu větší loutky), ale pak už při hře v dekoraci na stole vše trochu stagnuje, protože sledujeme spíš jednotlivé obrázky, které mají všechny stejnou váhu než nějaký souvislý příběh. Je důležitější linie vejce nebo linie krokodýla či linie někoho z ostatních? A protože to nevíme, průběh představení začíná působit zdoluhavě. Ale došli jsme posléze k názoru, že to je svým způsobem aktuální a možná víc o Evropanech než jen o Africe. Že je to buď o konzumu, nebo o tom, že se lidé vzájemně „žerou“. Obě tato témata se sice vzájemně trochu perou, ale možná inscenátoři vůbec takhle neuvažovali. A jedině hlavní téma jsme v inscenaci nepřečetli.

Alena Exnarová

ZAPSALI JSME...

...Z VEŘEJNÉ DISKUSE O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU

PVDRAŘÍK, ZUŠ PROSTĚJOV – HRAJEME SI NA BULLERBYN

Děti z Bullerbynu jsou pro určité generace zásadní hrdinové. Působivá byla scéna, švédské barvy, styl nábytku Ikea. Děti na jevišti jednaly, působily svobodně. Otázkou je tematizace inscenace, téma zůstalo nedokončené. Diváky zasáhl výraz dětí, které svébytně žily nejen na scéně, ale i v zákulisí. Příběh však není úplně zřetelný, není jasné, odkud kam děj míří, což je opakovaný problém různých inscenací. Kam epizody spějí? Důvodem může být volba literární předlohy. Přitom řazení scén je jasné: vypravěčky představují Bullerbyn, Lisa představuje rodinu, pak následuje scéna dětí, holek a kluků, ale dál se to již nepojí. Jde spíše o malé příběhy než o velký příběh. Dnešní děti jsou také „ostřejší“, než děti v době Bullerbynu. Otázkou je protiklad šesti hrdinů v předloze a velkého davu dětí na scéně. Neuškodilo by, kdyby na závěr byla drobná epizodka, která podá řešení problému holky-kluci. Tady sice bylo řečeno, že se usmířili, ve skutečnosti je ale vidíme v bojových pózách, takže to působí jako ironie. Což diváka může mást. Rozpoutala se diskuze, jestli cizí jazyk byla švédština. Někteří byli zklamaní, že to byl neexistující jazyk, jak zněl přesvědčivě, ale není jasná jeho funkce ve vztahu k tématu. Působí to pak jako samoúčelná legrádka. Diskutující se shodli, že rezervy inscenace jsou v dokončení řešení vztahu šestice dětí a tím i příběhu.

PÍSKAJÍCÍ VRŠKY, ZUŠ MOHELNICE – KDYBYCH JÁ BYL DOSPĚLÝ

Inscenace měla jasně nastavené hranice. Byla to přednáška s ukázkami, takový Jára Cimrman. Děti zcela vážně a metodicky probírají, jak je to s dospělými. To dalo dětem pocit bezpečí a zároveň je to osvobodilo. Hlavní otázkou debaty byl princip jevištního opakování. Je otázkou, nakolik je to pro děti svazující. Stále stejné používání stejné židle vyvolává monotónnost. Ve chvílích rozehrávání situací byly ale děti živé. Princip slouží dětem, které mají jen malou divadelní zkušenost. Na scéně vládne řád, kdy každé dítě má svůj vlastní prostor. Jednoduchost v aranžmá umožnila soustředit se na sdělení, na to, co děti říkaly. Stereotypnost vlastně také slouží tématu: Jsme sice dospělí, ale kdo z nás vystoupí ze svých stereotypů? Diváky to donutilo o sobě přemýšlet. Jde o zajímavý divadelní tvar, který někdy vyjde lépe, někdy hůře.

CIVIRÁMO 14-9, ZUŠ VESELÍ NAD MORAVOU, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE – STRAŠLIVÝ PŘÍBĚH O JULIÁNĚ A SEVERÝNOVI

Kramářská píseň vyžaduje odvahu, chce to velká gesta s litry krve, tady chybí vztah dětí k textu. Není jasné, proč si inscenátoři tento text vybrali. Navíc předloha není příliš kvalitní. Chybí zde schopnost naplnit jarmareční uřvanost, a to ve všech rovinách. Schopnost ovládnout a naplnit prostor. Typ loutky umožňuje specifický pohyb, který také nebyl beze zbytku využit. Jak souvisí dnešek s jarmareční písní? Navíc to vlastně není jarmareční píseň, je to parodie Jiřího Suchého, která je mírně problematická. Problémem je časové zařazení inscenace. Hráli si na minulost, možná na 19. století, pak ale přišla helikoptéra. Propisku většina diváků vůbec nezahrádla, nepochopila důvod užití těchto prvků.

ESTENATOMAJ, ZUŠ PETRA EBENA ŽAMBERK – TO VÍTE, AFRIKA

Nebylo jasné, co je důležité a co ne. Čeho se divák má držet, přestože jsou jednotlivé situace působivé: motiv vejce, konflikt krokodýla s opicí, papoušek. Dětem chybí životní zkušenost, proto není jasné, co má být zdůrazněno. Práce s loutkami je vynikající: s malou loutčinkou malinko pohnou a vidí to celý sál. Problém je v dramaturgii, nitě situací se nespřádají. Není jasné, kam to táhne. Co je tématem. Jde o zvládnutí prostředků, tedy loutek, což je sám o sobě zážitek. Co však chtějí sdělit? Mozaika, a mozaikovitost nemůže být nahodilá. Tady chybí úhel, celek působí spíše jako kaleidoskop. V kompozici chybí něco, co by diváka vedlo.

Na závěr se rozpoutala debata, která reagovala na rozhovor s Michaellem Woodwoodem, ohledně srovnání českého a britského divadla hraného dětmi.

Naslouchala a zapsala Veronika Rodová

VČERA JSME VIDĚLI...

Hrajeme se na Bullerbyn

Kdybych já byl dospělý

To víte, Afrika

VČERA JSME VIDĚLI...

Strašlivý příběh o Julianě a Severýnovi

Hrajeme se na Bullerbyn

Kdybych já byl dospělý

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSE STUDENTŮ STŘEDNÍCH PEDAGOGICKÝCH ŠKOL O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU

Úterní diskuse středních pedagogických škol začínala pozvolna, studentů ale nakonec dorazilo opět velké množství. Po připomínce dne si studenti zvolili pořadí, podle kterého budou jednotlivá představení probírána. Ve čtyřech menších skupinách si pak pro diskusi připravovali myšlenkový podklad – přínosy a otázky související s jedním z představení, tak jako tomu bylo i v den předchozí.

To víte, Afrika (EsTeNaToMaj, ZUŠ Žamberk) se stalo prvním z představení podrobených drobnému už všech přítomných. Přínosem představení byla shledána muzikálnost představení a kombinované vlastnoručně vyrobené loutky. Originální byl nápad s kytarou. Hana Švejdová vyzdvihla viditelnou úctu herců k divadlu, loutkám, materiálu i divákům. Řešil se „useknutý“ konec, mnoho studentů očekávalo, že se vejce vylíhne. Názor, co by to eventuálně bylo za živočicha, však nepadl. Začalo se tedy řešit, že konec byl takový záměrně. Pro jednu z diváček to byla symbolika, že každý má právo na život, i to nenarozené vejce. Hana Cisovská nadhodila otázku, jestli to bylo představení o Africe nebo o nás. Jistým poselstvím by pak bylo, že ne vše se musí „sežrat“. Celkově představení naplňovalo radosti.

Netradičně ve farní stodole proběhlo druhé probírané představení **Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi** (CIVÁRAMO 14-9, ZUŠ Veselí nad Moravou), výběr prostoru pro hru byl oceňován pozitivně, nicméně podstatným tématem diskuse bylo, že diváci vzadu skoro nic neviděli. Studenti divadlo identifikovali jako kramářskou píseň, ne každý věděl, že jde o text Jiřího Suchého. To možná i vysvětlovalo přítomnost (se zbytekem inscenace nesourodé) helikoptéry, panu Suchému se možná prostě jen hodila do rýmu. Rozpaky trochu vyvolalo vybírání peněz, několik studentů by nevědělo, co udělat, kdyby se herci objevili i u nich. Někomu to zase nevadilo, protože dřív to zkrátka tak bylo. Pozitivně byla jinak vnímána hra na akordeon a to, že si vystačili jen s kufrem.

Třetí v pořadí se rozboru dočkaly děti ze ZUŠ Prostějov s představením **Hrajeme si na Bullerbyn**. Diskusi ovlivnilo to, že každý viděl, vinou dělení diváků na A a B, jiné představení. Všichni však ocenili „švédštinu“ (simultánní překlad), kterou si soubor spíše upravil, jak doplnila Hana Cisovská, a také další švédské prvky v inscenaci. Jedna diváčka poznamenala, že jí to oživilo to, jak to četla jako malá. Hana Švejdová si povšimla, že si soubor upravil podmínky podle toho, kde hraje (zúžil jeviště). Oceněna byla přirozenost a hravost aktérů.

Jako aktuální bylo označeno poslední rozebírané představení **Kdybych já byl dospělý** (Pískající vršky, ZUŠ Mohelnice). Hlášky rodičů se zdály autentické. Navíc bylo vidět, že malí herci jsou sehraní a sebevědomí, uvolnění, jako by se vůbec nebáli. Hana Švejdová doplnila, že to bylo díky jasně vymezeným pravidlům hry. Přesto poměrně překvapila informace od lektorů, že jsou spolu už 5 let a toto je jejich první představení (vyjma sólových recitací). Otázkou bylo, jestli si představy i sami vymysleli. Lektorka studentům připomněla předlohu v obrázcích (viz nulté číslo DDS), ale i díky přítomnosti lektorky dětských diskusí Hedviky Švecové se objasnilo, že si děti vybíraly, co je jim blízké. Někomu trochu vadil nápis „dospělost“, možná by pomohlo ho napsat dětsky (třeba s obráceným písmenkem).

Zapsal Martin Domkář

ZAPSALI JSME...

... Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Co se skrývá v ponožce, díl 4.

Čtvrtý den přehlídky naplnil ponožky dalšími vzkazy od diváků pro soubory. Spolu s účastníky dětského diskusního klubu jsme se ponořili do hloubavé a živé diskuze i odhalili záhady.

S- soubor

D- divák

Hrajeme si na Bullerbyn

Co jsme našli v ponožce?

Nádherné obrazy. Skvělé nápady s čepice-mi. Loď byla skvělá. Skvělý papoušek a námořníci.

Moc milé a dětské.

Hezky jsem vám to věřila.

Moc, moc, moc, moc, moc, moc, moc, moc hezké.

Co zaznělo v aule?

D: Ta holka mluvila švédsky nebo dánsky?

S: to byla vymyšlená řeč. Něco jsme našli na googlu a podle toho jsme pak vymýšleli zástupnou řeč.

S: Třetí představení se nám nepovedlo.

D: Mne se moc líbila ta hra. Jakoby si tam ty děti doopravdy hrály. Bylo to uvěřitelné.

S: Žluto-modré kostýmy znázorňovaly švédskou vlajku.

D: Jak tam byli ty dva stoly, to byla: truhlice, krabice, skříň. S: Byla to truhlice.

D: Bylo hezké, že si holky tu růžovou čepici střídaly přímo před divákem. Bylo to přehledné.

S: A z čeho si myslíte, že jsou ty bobky?

D: Oříšky v čokoládě, šutry, plastelína. S: Byla to plastelína.

Kdybych já byl dospělý

Co jsme našli v ponožce?

Bylo to krásný a srandovní. Moc se vám to povedlo.

Kdybych byla dospělá, byla by to krása! Ale tohle byl dobrý nápad.

Nejčastější přání. A mně se to líbilo.

Co zaznělo v aule?

D: Dospělí mají jiné myšlenky a moc práce. Proto se teď nevěnují tomu, co chtěli jako

děti. D: Jsou rozumní. A mají děti a musí jim jít příkladem.

D: To je tak, že děti to nemůžou a chtějí. A dospělí můžou a nechťejí.

S: Já bych to chtěla, aby to tak bylo, že bychom mohli to vše udělat už teď. Já taky.

S: Ty zákazy a hlášky jsme napsali dle toho, co známe od našich rodičů.

S: Na papíře z té krabice jsou napsané věci, které jsme vyřadili.

Strašlivý příběh o Juliáně a Severínovi

Co jsme našli v ponožce?

z Kč (skutečné)

Bylo to moc hezké.

Helikoptéra? Vážně??

Nádherné představení, jen trochu krátké.

Bylo to fakt hezké! Moc!

Co zaznělo v aule?

D: Co se dělo v tom kufru? S: Každý si to sám může představit. Dospělí si asi představí něco jiného než děti. A nikdo nemůže říct, že je to nevhodné. Protože to by byla jeho chyba, on by si to představil.

D: To byla jarmareční píseň.

S: Hráli jsme to jen tak na zkoušku v Olo-mouci na nádraží. Lidi se trochu drželi dál, hlavně ze začátku.

S: Helikoptéra je už v textu. D: To bylo oživení, bavilo mne to. D: A dělala průvan, jak se točila? S: Ani ne.

D: Ten loupežník žártil, proto jí zabil. Anebo nechtěl, aby se některý zbojník zamiloval. S: Možná byl opilý a nevěděl, co dělal, to si každý domyslí sám.

To víte, Afrika.

Co jsme našli v ponožce?

Moc hezké.

Fešné loutky.

Hezké loutky. Každá jiné ovládání. Miloučké... žirafa.

Velmi dobrá práce s loutkami.

Co zaznělo v aule?

D: Líbilo se mi, jak se lvovi otočí zadek. A jak se točí palma.

D: Měli mnoho loutek a vypracované detaily.

D: Líbily se mi písně.

D: Afričan/ka byla holka anebo kluk? (dlouhé diskuze) Holka.

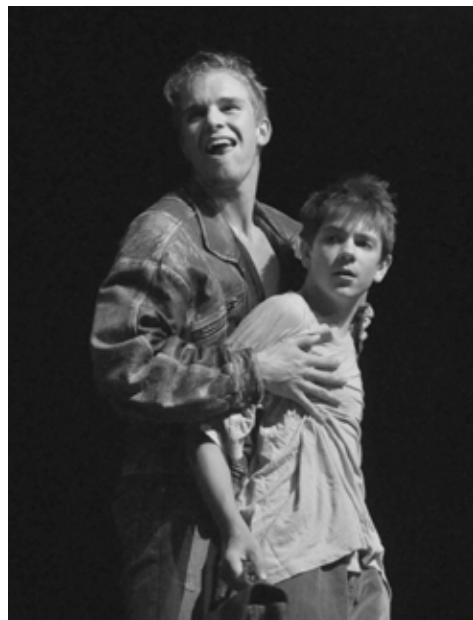
D: Opice byla neustálená. S vejcem chtěla pořád udělat něco jiného. Co tedy chtěla? Opičila se? Nejdříve říkala, že je to kokos. Pak, že ho už nikdo nevypije. Nebylo to jasné.

D: I oni částečně dotvářeli zvířata rukami. Je to zase jiná forma.

Zapsala Denisa Tchelidze

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... ÚTĚKU

Proč se jmenujete Kontejner 16 v pokoji 225?

Já vím, jak to je. Číslo 225 - sečetli jsme věky členů dohromady a vynásobili jsme je počtem lidí v souboru.

To je úplný matematický kvíz.

Nebo úplná blbost.

Co máte za sebou, kolikátá je to vaše inscenace?

Dva členové jsou tu první rok, ale se souborem jsme už loni hráli divadlo – ale jsme hodně obměnění. Dělali jsme Krvavý koleno a Artur Buchta.

A tohle je vaše první autorská věc? V čem se z vašeho pohledu liší tvorba podle textu a tvorba čistě autorská?

No, že v tom je kousek nás.

I v tom převzatém je taky kousek nás...

Předtím, u předchozích představení, to bylo vždycky tak, že Katka (vedoucí) četla nějakou knížku a my jsme si z toho něco brali, ale teď to bylo tak, že jsme formou malých vystoupení to nějak spojovali dohromady.

Vlastně jsme si ten scénář udělali sami, věci jsme si sami vyvodili.

Je to originální, naše, nemusíme se řídit podle něčeho.

V tom mi to připadá lepší.

Je to i téma, které mě baví.

Ještě hlavně – to autorské se dá měnit, když je to naše, ale podle knížky se to nedá měnit tolik. Protože je tam určitě základ.

Jaká jsou úskalí, nevýhody autorské tvorby?

Že nás třeba nemůže vůbec nic napadnout.

Aby to zaujalo ty diváky.

Vyžaduje to víc času.

Na začátku jsme měli víc malých vystoupení a ty jsme museli dát dohromady, vymyslet nějaký celek, aby to mělo příběh. Aby byl děj souvislej a smysluplněj.

Můžeme si troufnout říct, že se to povedlo.

Aby si z toho člověk něco vzal...

Co vás ještě baví kromě dramatařku, čemu věnujete čas?

To se dozvíte zítra v tom představení.

Jak ve vašem představení vznikala pohybová složka?

Hlavně Káťa rozhodla kde kdo bude v prostoru
a pak jsme to dotvářeli my.

Pohyb má veľkej vliv na to, aby to nějak vypa-
dalo.

Děláte nějakou pohybovou průpravu, pracujete s pohybem?

Jo, ale ne pravidelně, spíš hlasovou. Děláme třeba štronza, pohyb podle hudby... pohybové cvičení někdy. Někdy jo!

Děkuji za rozhovor,

Eva Davidová

To isme my

Jak vznikalo naše představení

DNES HRAJÍ...

...BEZEJMÉNA, ZŠ ALOISINA VÝŠINA, LIBEREC

To jsme my

Popište mi, jak vypadá Aloisina výšina?

Je to část Liberce, která je kunratická, je to sídliště, kde máme školu, a nad tou školou je Aloisina výšina, což je rozhledna, tam se chodí koukat do okolí. Je to volně přístupný, podle toho je název školy, je to pod kopcem. Aloisina výšina je i ulice, na které je naše škola.

Je to normální sídliště a potom kousek dál, 500 metrů je les, pivovarský rybníky, tam se dá chodit do přírody.

Co je z rozhledny vidět?

Skoro celý Liberec, část Liberce a Vratislavice a Jablonec, to jsou vedlejší města.

Vy jste všichni z jedné třídy na té škole?

Soubor vznikl v roce 2012 nebo 2013 jako seskupení šestých tříd a ty hrály první inscenaci Tři groše. Potom nastoupili další, nyníjší osmáci a tak už jedem dva tři roky. Naše inscenace se jmenovaly Vzdálené bubny lépe zní, to bylo o Africe. A pak Město Kocourkov.

Vzpomínám si z nějaké přehlídky na název souboru Zatímbezejména. Nebyli jste to vy?

Myslím, že ne. Už jsme ale zažili dva soubory, které se jmenovaly podobně jako my.

Teď se chci zeptat na pohyb. V rámci Dětské scény probíhá pohybová dílna. Jak s pohybem pracujete ve vašem souboru?

Minulý rok jsme třeba dělali jenom pohybové divadlo, chodili jsme i na nějaké semináře

na přehlídkách, dělali jsme různé improvizace. To bylo představení o Šárce, celý jenom na hudbu.

Při setkávání souboru hodně hrajeme hry, ale ty jsou spíš pro nás, na improvizaci nebo na vyplňování prostoru, na ten se docela soustředíme. Nejsme pohybové divadlo. Ale holky od nás ze souboru jsou pohybově založené, protože chodí do tancování.

A jak vznikala pohybová složka ve vaší inscenaci?

Paní učitelka přišla s nějakým námětem, co bychom mohli udělat – byla to knížka Říkali mi Leni. Začalo to tím, že paní učitelky vytvořily program dramatické výchovy pro děti z pátých tříd na naší škole a tím zjišťovaly, jak probíhal její život – to byl projekt pro školu. A nám to taky nabídly a my jsme si prošli tím příběhem. Paní učitelka nám pak navrhla, jestli si to nechceme udělat jako inscenaci. Vždycky k nám přišla, řekla nějakou inspiraci – udělejte tohleto – etudu inspirovanou z té knížky.

O čem to představení pro vás je, jaké nese téma?

Paní učitelka nám vždycky řekla jen část příběhu a tu jsme nějak zpracovávali. A příště jsme se zase dozvěděli tu další. Celou knížku znaly jen dvě holky ze souboru a ty to neprozradily. A tak jsme se postupně dostávali k výsledku a dali jsme to do inscenace. I teď je to pro nás pořád detektivka, pořád máme nové nápady.

Knížka samotná o tom, že nacismus všichni berou jen tak, že to bylo o obětech, ale tohle je konkrétní příběh holčičky, která ani neuměla říct svoji maminko.

Poselství, aby se neopakovala historie.

Je tam i něco veselého, nějaké odlehčení?

Ne, je to totální drama, celou dobu.

No, konec je trochu šťastnější, ale že by byl nějak extra dobře...

Když je ta knížka smutná, tak se tam nedá ukázat nic veselého.

Bezejména zpovídala Eva Davidová

DNES HRAJÍ...

...KUK-ÁTKO, ZUŠ ŠTÍTNÉHO, PRAHA 3

To jsme my

Co je to kukátko?

Soubor KUK má různé věkové skupiny, nejmladší se jmenují třeba Kukáci, my jsme Kukátko, pak jsou Kukačky a Kukuřice.

Ještě je to divadelní kukátko a kukátko ve dveřích.

Co jste tvořili před tímto představením (Tak tady mě máte...)?

Nejdřív byli Leopardí lidé a předtím jsme dělali představení všechny skupiny dohromady, jako celý KUK (třeba Karkulkoviny, pověsti) – to vzniklo dohromady na soustředění. To bylo dřív. Teď je to tak, že se soustředíme spíš na ty malé skupiny, Kukátko a další. Hrajeme to vždycky v žižkovském divadle.

Jaký význam má pro vás pohyb, jak s pohybem pracujete?

Myslím si, že hodně, děláme cvičení, ale

i v představení má pohyb docela velké význam. Třeba chodíme po prostoru, zrychlujeme, zpomalujeme, vyskakujeme, prohazují se povely a tak.

Hrajeme různé hry, abychom se rozpohybovali. A taky vybíká s plyšovým míčem, to můžeme hrát uvnitř. A na třetího.

A vlajku – někdo drží vlajku nebo šátek, dvě řady stojí proti sobě a ty jsou označený a na zemi jsou čáry. Cílem hry je vzít vlajku tomu druhému na svoje území.

Ale pak hrajeme i improvizací, abychom se rozhýbali.

Jak vznikla pohybová složka vašeho představení?

To vymýšlíme my. Měli jsme básničky, byli jsme ve skupinkách, dělali jsme etudy. A která byla podle nás i podle Ivy dobrá, tu jsme použili a časem jsme ji upravili.

Potom jsme měli hotový ty etudy a ty jsme spojili dohromady, aby to navazovalo. Museli jsme k tomu vymyslet nějakou návaznost.

Hodně pracujeme se štaflema, ty jsme různé používali...

To je náhoda, že i v představení Černošský Pán Bůh jsou štafle?

Protože jsme neměli peníze.

To byla náhoda.

Zjistili jsme, že i když jsou štafle docela obvyklé, dají se z toho udělat různé věci. Ivana nás ne-

chává to vybírat. Jsou hodně variabilní.

Jaké máte rádi básně?

Já mám ráda nonsensové básně, to je ten Silverstein.

A moje maminka je básnířka. Věra Chase.

Já má ráda Vaska Popu.

Já třeba si i píšu své básničky, nonsensové s vtipem.

Diane di Prima.

Petr Nikl.

Jinak máme rádi romány, fantasy...

Mně se líbila kniha Dva životy pana Perla od Timothée de Fombelle.

Děkuji za odpovědi! Eva Davidová

DNES HRAJÍ...

...DRAMATICKÝ SOUBOR ZŠ ŽELEZNICKÁ, JIČÍN

Lišila se nějak příprava loňského představení (Kuchař Sam a mořské panny) od letošního?

Tak trochu.

Byla úplně jiná.

Loni to bylo těžší, co se týče rekvizit, měli jsme těžší rekvizity a museli jsme si hodně věcí obstarávat sami. Letos máme lepší, lehčí kostýmy.

Protože každý z kluků má doma košili a každá z holek má doma dlouhou sukni a zástěru.

Ty šaty na mořské panny se musely šít.

A co se týče toho, jak jste představení dávali dohromady?

Letos to bylo těžší. Pan učitel nevěděl, že soubor bude tak dlouho fungovat, takže s tím nápadem přišel později.

Pro mě osobně to bylo letos těžší, protože tam musím rvát na své kamarády. Ale na druhou stranu mi to nevadilo...tohle mi sedí.

Teď máme náročnější písničky, jsou složitější, je tam hodně slov a musíme dobře artikulovat, aby nám bylo rozumět.

A hlavně v Mořskech pannách nebyly sóla a tady jo, a někdo, kdo má třeba slabý hlas musí zpívat s někým jiným, když mu nešlo zpívat sám. Tak v tom to bylo těžší.

Ale zároveň krásnější.

Když se to povede.

Když přicházíme na jeviště za Krvavý koleno, tak zpíváme za plachtama, tak je to náročnější.

Minulý rok jsme byli o rok menší, tak pan učitel asi po nás nechtěl tolik, teď už po nás chce, abysme mluvili nahlas a zřetelně a byli víc profesionální.

Ale to je dobře, když po nás nic nechtěl, tak se nic nenaučíme.

O čem představení hrajete, o čem to je?

Aby se jako ty děti moc nerozmazlovaly, že jim to zůstane až do stáří a furt pak budou potřebovat, aby je někdo vobskakoval.

A to není dobře.

A taky aby pracovali, aby něco dělali, aby nebyli líní.

A že ty české pohádky jsou taky hezký.

Ono se to zdá, když všichni dělají práci za Tebe, ale člověk nemůže být rozmazlený.

Americký a český pohádky – mají své pro a proti.

A že americké pohádky jsou takové násilné.

Český pohádky mají často dobrý konec, a když se chce podívat na nějaký špatný konec, tak se kouknu na horor.

Pracujete při tvorbě představení s pohybem?

Někdy, když třeba zpíváme, tak máme lehkou choreografii. Ale jinak nic zvláštního s pohybem neděláme.

Takže je založeno spíš na textu?

Na textu a na mimice.

Ale když nějakou scénu pokážeme, tak musíme běhat tam a zpátky, tak to už pohybový je.

Díky za odpovědi, Eva Davidová

Jak si představujeme Krvavý koleno

To jsme my

ZALISTOVALI JSME...

... V KNIZE DIGITÁLNÍ DEMENCE

(MANFRED SPITZER, BRNO: HOST, 2014, PŘEKLAD FRANTIŠEK RYČL)

M. Spitzer je německý psychiatr a neurolog, vystudoval i psychologii a filosofii. Vede univerzitní kliniku v Ulmu a Centrum pro výzkum učení a neurologii. Patří mezi oblíbené popularizátory neurologické vědy. Pozornost vzbudily jeho publikace Učení: Výzkum mozku a života, Mentální síla, Digitální demence. Jeho zatím poslední kniha vyšla letos a jmenuje se Kybernemoc.

V knize Digitální demence se věnuje závislosti na digitálních médiích a uvádí ji do souvislosti s poruchami pozornosti a učení a dalšími negativními jevy dnešní moderní společnosti.

Pro inspiraci uvádíme úryvek z kapitoly Sociální síť: Facebook namísto face to face (str. 116).

„Kdo má ve dvaceti již mnoho přátel, může své sociální kontakty dále rozvíjet i pomocí online služeb jako je Facebook. Jeho kontaktům to uškodí stejně málo, jako využití počítače k psaní studentských referátů.

Zcela jinak tomu však je, když se k nové technice přiklání děti, které jsou ještě ve vývoji. Zde elektronická média zcela zjevně brání zkušenostem žádoucím pro zdraví vývoj. Kdo je v mladém věku příliš často na Facebooku, ten se podstatně méně sociálně angažuje v realitě. To nutně vede k sociální frustraci; online společenství je spojeno s negativními pocity. Uvažme: čas strávený v přímých sociálních kontaktech (face to face) u těchto dětí činí v průměru asi dvě hodiny denně, oproti tomu online jsou tyto děti sedm hodin denně. Mladé dívky se tak spíše odnačují reálným sociálním kontaktům, čímž strádají.“

POD REFLEKTOREM SLOVA....

Pantomima

Pantomima, zastarale němohra. Divadelní způsob vyjádření pomocí mimiky a gest, bez použití hlasu. Počátky vyjadřování pohybem můžeme najít už v antickém dramatickém tanci nazývaném „pantomimos“. Krátké pohybové scény jsou popsány i ve středověku. Podstatnou dobou pro rozvoj pohybového divadla je renesanční italská commedie dell'arte. Některé její prvky pak ve Francii dávají vzniknout takovým postavám jako je Pierot a Kolombína a linie pokračuje dál. Oblíbenou se stala koncem 18. století, je pěstována zejména ve Francii, kde světový věhlas získal mim Gaspard Deburau (doporučujeme životopisný román F. Kožíka Největší z pierotů, který je mu věnován). Velký rozvoj zaznamenala pantomima po roce 1945 především ve Francii, kdy se také ustálila její moderní podoba vybudovaná na základě pohybového systému vypracovaného Etienneem Decrouxem.

Dnes se rozvíjí v rámci alternativních divadelních směrů, jako je pohybové divadlo a moderní tanec. Mezi známé a osobité české mimy moderní doby patří Ladislav Fialka, Ctibor Turba a Boris Hybner. Pantomimu je možné studovat na HAMU v Brně na Katedře pantomimy vedené Adamem Halašem. Mezi nové podoby „mimického“ divadla patří i fyzické divadlo a nový cirkus.

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Adély Homolkové a Kateřiny Kučerové

našich čtenářů

Romana Mandy

KOMIKS

VNUKNUTÍ

DOŠLO POŠTOU...

Milá redakce,
tradičně jsme nadšení z organizace a služeb Dětské scény a města Svitav. Vždycky mě napadne, že tolik nadšení pro věc - a z toho plynoucí nasazení všech organizátorů - se jednoho dne může opotřebovat. Opak je pravdou, Dětská scéna je stabilně nejvyšší přehlídkou, kterou známe. Dětská scéna se nejen pro nás stala tradicí, ale především jistotou kvalitně stráveného času. Je pro nás hlavní motivací v celoroční práci a vysněným ostrovem v moři nabídek a pobídek, na který bez obav a s nadějí každoročně míříme. Pro naše děti se Dětská scéna stala nikoli „výhrou“, ale především místem, kde je dětský herec v hlavní roli. V roli velice vážené, oslavené, obdivované - a partnersky a vážně hodnocené. Děti jsou zde skutečně respektovanými partnery odborníků a profesionálních umělců, kteří jim nabízejí své zkušenosti i představení.

A tak v našem souboru prorůstá zajímavá snaha dospívajících zůstat co nejdéle dítětem. Protože Dětská scéna pro nás, tančící kolos, prostě nemá konkurenci.

Děkujeme,

Lenka Tretiagová a hrdinové, pachatelé dobrých skutků

Taneční studio Light při ZUŠ Na Popelce v Praze 5

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2016

STŘEDA 15. ČERVNA

8.30–12.30	semináře A–E	Fka, Tyjáter
8.30–12.00	dílny pro děti ze souborů	Fka, MMG, kino-galerie
10.00–11.50	5. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–15.50	5. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
	You, generace	Fka
	Konteiner 16 v pokoji 225, ZUŠ Jana Štursy, Nové Město na Moravě	
	Leni	Fka
	Bezejména, ZŠ Aloisina výšina, Liberec	
	Malý John a Krvavý koleno	Fka
	Dramatický kroužek, ZŠ Železnická, Jičín	
	Tak tady mě máte...	Fka
	KUK-átko, ZUŠ Štítného, Praha 3	
16.15–17.00	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 5. bloku	Fka-3. podl.
16.15–18.15	dětský diskusní klub	Fka-aula
17.15–18.45	diskuse o představeních 5. bloku	Fka, stodola
20.00	ukázky z práce seminářů	Fka
	doplňkový program	
	The Dozing Brothers	
	Svitavy	stodola
Fka	Fabrika Svitavy	
MMG	Městské muzeum a galerie ve Svitavách	
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti	
Tyjáter	alternativní klub Tyjáter	

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 5

Redakce: Iva Vachková (šéfredaktorka), Eva Davidová, Roman Manda, Veronika Rodová, Alena Exnarová (recenze přehlídkových představení), Pavel Kocých (sazba a grafika), Ivo Mičkal (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Uzávěrka čísla 5 - 15. června 2016 v 00:11. Náklad 200 ks.